

Vam povem to-le: Bil sem nedavnej na Laškem; prigodilo se je, da se ravno v tisti kraj, kjer sem tisti dan jaz ostal, se pripeljejo trije gospodje iz papeževih dežel na avstrijsko stran; eden izmed teh ptujcov v laškem jeziku malo izurjen, delal se je Angleža, tudi obleka je bila nekako angleške robe; al znan mi je bil njegov obraz, zato ga nagovorim v nemškem jeziku, pa namrdne se mi poštalenc, češ, da „nix tajč“ ne zná. Al kakor Peter, ki je Kristusa trikrat zatajil, naposled se je pa vendar ovadil, tako se je zgodilo tudi temu „Angležu“, ko ni mogel več tajiti, da je — Nemec iz Avstrije. Lah pa so godrnjali, rekši: „ecco, che essen-pio! il Tedesco vol esser Inglise, o! o!“ To je živa nova priča, da nemškutarji se samo v domačih krajih s svojim jezikom tako repenčijo, v ptujih pa se ga sramujejo! In ravno zato je smešna tista sila, s katero se vsak drug jezik hoče pri nas vtopiti v nemškega. Čmu to? Vsak jezik naj vživa svoje pravice in svojo čast! Časi so pretekli, da bi po enem jeziku se sukal vès svet. Tudi naš častitljivi jezik slovenski je zadobil svojo pravico.

Iz Loža na Notranjskem 5. apr. Včeraj (véliko saboto) zvečer je zadela Bločice v fari grahovski velika nesreča; pogorelo je 16 hiš z mnogimi drugimi poslopji; samo 6 hiš je ostalo in pa cerkev. Ker so ljudje bili ravno pri duhovnem opravilu v Grahovem in jih tedaj ni bilo domá, jim je zgorelo tudi nekaj denarja, veliko žita, sená, slame, orodja, pa še tudi živine. Revščina je grozna, ker so siromaki po zadnjem požaru pred osmimi leti komaj svoje pogorele poslopje pokrili. Kaj bodo sejali in v zemljo djali, s čim si oblačila kupili, kako si stanovanja in poslopja naredili? Bog naj se jih usmili in dobre srca naših bližnjih in daljnih nagne, da revežem hitro, hitro pomagajo! Prosim tedaj v imenu nesrečnih Bločičanov hitre pomoči; pomagajte z živem, s semenom, da ga bojo v zemljo djali, s krompirjem, z obleko, in kar kdo dati more; saj Vam mili Bog bo obilno povrnil! „Novice“ recite dobrotnikom, naj pošljejo, kar jih je njih dobra volja darovati, naravnost v farovž v Grahovo na Notranjsko, da reveži hitro dobijo, kar jim kdo nameni. Dva-krat dá, kdor hitro dá! Dragotin.

Iz Novomesta. L. — Tudi tukaj so se začeli z rejo murb pridno pečati. Letošnjo spomlad so si zasadili več tisoč murb, ktere jim bodo, ako Bog dá, veliko lepih dnarcev prihodnji čas donašale. Nekdaj se je malokje vidilo kako murbino drevo, pa še tisto je bilo zapuščeno, da se je posušilo, zdaj pa so krog in krog mesta murbe zasajene. K temu je dosti vreme pripomoglo, da se je lahko celo zimo pripravljalo. Res lep početek! Da bi se te obrtnije kmetje sploh poprijeli! Kjer jim zemlja pusta in prazna leži in ničesa drugega, kakor stroške naklada, naj bi murb zasadili. Ne bi bilo treba ljudem potem v toliki revščini živeti, kakor zdaj. Laška dežela nam je tega živa priča, ki je po svili (židi) obogatela. Dolenski kmet se večidel na vinorejo opira; al če ta ne stori, mu trda pôle. Od poljskih pridelkov ne more ničesa prodati; če vino ne obrodi, s čim pač more davke plačevati? S svilorejo bi si pa dosti dosti pripomogel. Delavne „Novice“ so že dosti o tem govorile, pa še se niso vsi kmetje predramili iz nemarnega spanja. — Kakor je v povzdigo materijalnega prida treba nam sviloreje, tako nam je v povzdigo duševnega narodnega življenja treba čitavnice, kakor jih imajo po drugih mestih, zakaj čitavnice so drevo, pod katerem se oživlja z domačo hrano domač človek. Zato naj bi se zbrali veljavni možje, ki bi to društvo ustanovili. Kakor vsaka reč je tudi ta iz začetka težavna; al to naj nikogar ne straši; saj skušnja uči, da čitavnice povsod veselo napredujejo in si pridobivajo prijatelje celó od tiste strani, ki jih je izprva pisano gledala. Bog daj srečo!

bivajo prijatelje celó od tiste strani, ki jih je izprva pisano gledala. Bog daj srečo!

Iz Lašč na Dolenskem 10. apr. —rs— Poslednje vrstice dopisa iz Lašč v 27. listu „Naprej“ so saj mene in moje prijatle nekako zgrabile, čeravno ne tajim, da v obče niso napak udarile. Dopisnik pravi, da 30. dan tega mesca, to je, v četrtek po sv. Jurji, bode v Kočevji na mesto g. Pinderja volitev deželnega poslanca; volili bojo možje iz Kočevja, Ribnice in Lašč; v pristavku pa nas dobro podaja tako-le: „Kakor so okolnosti, vzlasti v preljubeznjivih Laščah, gotovo bode sopet izvoljen tak mož, ki bode trobil v kočevski rog, kakor pošta, ki hodi skozi Lašče.“ Dragi gospod Laščan M. O! trobili bomo (saj kar nas je previdnih in samostojnih volivcov, ne pa šláp, ki se ne sučejo kakor petelin na strehi po vetru) trobili bomo pri tej volitvi ravno v kočevski rog; al ravno s tem se bomo izedinili v tisti lepi glas, ki ga je „Naprej“ prinesel v svojem poslednjem listu, ko nam je priporočal, naj volimo kočevskega adjunkta g. Luka Svetca. Slišali smo namreč, da Kočevjarji hočejo voliti tega gospoda, kateri nam je že po lanskem priporočilu „Novic“ dobro znan kot možák, ki ima glavo in srce na pravem mestu, se nikomur ne uklanja kakor le pravici in resnici, in mu je Bog tudi besedo dal, da ne bode mutast čepil v deželnem zboru. Mi Laščanje smo sicer dobri kristjani in sveta nam je Božja beseda, al v deželnem zboru nismo zadovoljni samo s tem, da se véde kdo tako, da njegov govor je le „ja“ (da) ali „nein“ (ne). Mi se držimo „Novičnega“ priporočila in smo veseli, da tudi „Naprej“ tako gorko priporoča g. Svetca. In ker ga, kakor slišimo, tudi Kočevjarji hočejo voliti, kaj ne, da bo tako prav, ako bo izvoljen tak mož, za ktereга trobi kočevski rog? Menda bojo naši sosede Ribenčanje tudi z nami teh misli. Sicer pa ima „Naprej“ tudi v tem prav, da deželni zbor kranjski ne obravnava zadev posamesnih kotov kranjskih, ampak da gré tú za zadeve cele dežele, in da kdor je dober zastopnik cele dežele, je dober zastopnik vsacega posameznega kraja. Le to bi še svojim sosedom volivcom radi na srce položili, da naj vsak gré tudi volit, kadar pride dan volitve; kaj pomaga, če pravi kdo: „jaz ne dam nobenemu drugemu svojega glasú“, če pa ga k volitvi — ni! Nekdaj so takim volivcom rekli „figa mož“; dandanašnji pa potrebujemo volivcov, katerim se pravi „mož beseda“.

Iz Kranja. * V sredo po véliki noči smo imeli v čitavnici naši „besedo“, ktere smo bili prav veseli; pevcom našim, ki so lepo peli 5 pesem, so pomagali tudi vrli pevci ljubljanski s krasnimi 4 pesmami, naše dve domorodkinji pa ste pripomogle z deklamacijami. Bila je nova dvorana vsa polna in „židana volja“ je kraljevala med vso domoljubno množico.

Iz Studenca (Iga) nad Ljubljano. J. V. — Žalosten je bil za našo vas véliki četrtek. Zjutraj med sv. mašo se je neka 28letna ženska pod hišno streho obesla. Šli so vsi drugi k maši. Ta pa je kuhala obed, tudi živino še krmila, potem pa je se obesla. Dobili so jo kmali in sicer še gorko, al kaj pomaga, duše ni bilo več v njej. Bila je čedna pa poštena ženska; da bi bila „iz ljubezni“ znorela in se končala, nobeden pri nas ne vé; to pa je gotovo, da je že pred nekimi leti ravno to bolezen imela kakor zdaj, da je bila brezpa-metna, vendar je bila zadnje dni že veliko bolja. — V torek po véliki noči pa je nek neroden ljubljansk kočjaž dva otroka povozil; enega je konj na glavo udaril, drugemu pa je šlo kolo čez noge. Misli je menda norec, da po vaséh se sme voziti tudi po ljudéh. — Zlo nas je razveselila novica, da bomo smeli kancelijam slovensko dopisovati, kar je več naših vasí želelo.

Iz Ljubljane. Odbor c. kr. kmetijske družbe je imel v nedeljo sejo; prišli so z gosp. predsednikom vsi odborniki (gospodje Pregl, Malič, Schmidt, dr. Orel, Seunig, razun gosp. Ambroža), ter so na vlogo, ki jo je kmali po deželnem zboru družbeni tajnik dr. Bleiweis izročil kmetijskemu odboru, enoglasno sklenili, da šola kmetijska v Ljubljani, po dobro izučeni in v vojake ne vzeti kmetijskih mladenčih deželi toliko koristna, naj ostane, ker ima po sl. deželnem zboru za dve leti podporo bolj revnim fantom. Dr. Bleiweis je v svoji vlogi se odpovedal vodstvu in učilstvu kmetijske šole, za katero ni bila v deželnem zboru stanovitna podpora ubogim učencom izgovorjena in je tedaj šola v takih okoljstvih le od danes do jutri; al gospodje odborniki niso nikakor dopustiti hotli, da bi šola nehala in so dr. Bleiweisa prosili, naj, dobro vaje hudobnih jezikov, žrtuje svojo skrb še vprihodnje tej šoli kakor dozda, kar je po dolgem razgovoru obljubil. In tako je bilo sklenjeno, ker je sl. deželni zbor za leti 1863 in 1864 podelil tej šoli podporo, brž razpisati nov začetek šole, kakor se bere v „Oglasniku“ današnjem, pa je odbor sprejel tudi ponudbo, da bo dr. Bleiweis sestavil statističen načrt kovaške, živinozdravniške in kmetijske šole z imeni in dokazi, da bo svet v nemškem in slovenskem jeziku vidil, kaj je resnica, kaj je laž. — Dalje je bilo sklenjeno, naj odbor vnovič ponovi svoje povabilo do velicij kmetijskih gospodarjev, katerih se vkljub povabila februarskega še dosihmal nobeden ni oglasil, da se po željah c. kr. ministerstva in c. kr. deželne vlade udeleži kmetijske razstave v Hamburgu. Kmetijska družba ni poklicana se udeleževati razstav, ker nima posestva in ne dela kmetijskih mašin. Ker razun gospoda predsednika Terpinca skor nobeden gospodar ni ne v dunajsko, ne v angleško, ne v francozsko razstavo poslal kaj, je bila družba čez svoj poklic prisiljena nakupovati po deželi kmetijskih pridelkov in jih pošiljati v razstavo z velikimi stroški. Al njena dnarna moč nezmore tacih velikih stroškov, zatoraj se nadja, da veliki posestniki bojo v čast deželi vprihodnje to storili, kar je dosihmal družba nadomestovala, in se posestnikom drugih dežel enačili v razstavah.

— Ravno slišimo, da je c. kr. ministerstvo po soglasnem mnenji c. k. deželne vlade in deželnega zbora dovolilo, da v Ljubljani in po vsi deželi krajnski se ne bo več tarifa za kruh delala pekom, delali si jo bojo sami. Radovedni smo, ali bota „žemlja“ in „rog“ vprihodnje več tehtala ali manj. — Zavoljo mesá se bo še le v prihodnjem deželnem zboru ta reč prevdarila.

— Za svetovavca c. k. deželne sodnije v Ljubljani je izvoljen gosp. Fr. Krommer, dosihmal svetovavec c. k. okrožne sodnije v Celji.

— Kar že dolgo ni bilo v Ljubljani, bo vendar spet ta mesec, namreč razstava, po kateri se bo na ogled dalo 44 iz Dunaja pripeljanih lepih slik (ali malanih podob), med katerimi je nekoliko takih, ki so iz jutrovih dežel in segajo v zgodovino sv. pisma; izdelal jih je slaven slikar v Karlsruhe. Razstava bo v reduti od 19. do 26. tega mesca, vsaki dan od zjutraj devetih do sedmih zvečer. Vstopnina v razstavo je celó nizka; v delavnicah plačaš le 20 kr. nov dn., pa ogleduješ kakor dolgo ti je drago, — v nedeljo pa celó le **10 kr.** Kdor plača 1 gold., hodi celi čas, kadar hoče, za ta dnar v razstavo. Vstopnice se dobivajo v reduti pri vhodu, pa tudi v štacuni Karingerjevi, Lerherjevi in Kleinmajerjevi. — Tako naznanja ljubljanski odbor podružnice umetniške ter se nadja, da bo dokaj gledavcov.

— V poslednjih sejah čitavničnega odbora je bilo med drugimi rečmi sklenjeno, da se usliši peticija, podana odboru iz nježnih rok, ktera želi, naj po izgledu „kazinem“ bode h koncu letošnjih zimskih veselje v čitavnici še ena s plesom. Prihodnjo nedeljo bo tedaj za slovó še en ples, ki se začne ob 8. uri zvečer. To se daje tukajšnim in unanjim udom čitavnice naznanje. Dalje je bilo sklenjeno spolniti sklep poslednjega občnega zbora, da se izdá 150 obligacij brez obresti po 10 gold., katerih se bo vsako leto v občnem zboru najmanj 10 po srečkanju poplačalo. Za navadne stroške je čitavnica čez in čez dosti premožna; al treba je za dostojno opravo nove dvorane mnogo reči, ki prizadenejo nenavadnih stroškov. Ni dvoma, da se bo teh 150 obligacij brž spečalo.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Nekoliko v poslednjih deželnih zbora sklenjenih postav je že po Njih Vel. cesarju potrjenih. — Kdaj se začne zopet državni zbor na Dunaji, vsak praša, pa še nobeden ne vé, in celó tisti časniki ne, kateri svoje novice dobivajo od vlade. — Na Ogerskem je namesti grofa Apponyi-a, ki je odstopil, za višega deželnega sodnika izvoljen grof Andrássy. Koliko se bo drugače védel kakor njegov prednik, bo prihodnost učila. — Iz Zagreba se sliši, da v kratkem pride škof Strossmayer s poslanci vseh hrvaških županij na Dunaj Njih Veličanstvo prosit, da se kmali kmali skliče deželni zbor zagrebški. — Deželni zbor v Pragi, edini, ki je podaljšan bil, se je začel po veliki noči. — Praški korar Štulc, vrednik „Pozora“, obsojen zavoljo nekterih sestavkov v svojem časniku, je véliki pondeljek popoldne šel v ječo v hiši pri sv. Jurji. — Goveja kuga še ni jenjala ne na Ogerskem, ne na Marskem, ne v Galicii; na Ogerskem je dosihmal poginilo 38.952 goved. — V Galicii, zlasti v Lvovu in Krakovi, so poslednji čas zaprli več oséb, ki so vladi sumljivi, da pomagajo puntu poljskemu; vladni časnik „Gen. Korr.“ pravi, da avstrijska vlada noče kriva biti na nobeno stran; ker ni zoper Poljake, tudi ne sme biti zoper Ruso. Poljski punt se čedalje bolj razširja, in to je prisilo vlado francozsko, angleško in avstrijsko, da so, kar se je že davnej govorilo, te dni poslale zlo soglasne pisma ruskemu caru v Petrograd, naj potolaži nezadovoljnost Poljakov. Preden pa so te pisma došle v Petrograd, je car ruski že oklical pomilostenje vsem Poljakom in Rusom, ki so deležniki punta, pa se spokorijo do 1. maja, in obéta potrebam časa in deželi primerne preuredbe vladne. Ko je od ene strani zdaj vse radovedno, kaj bo ruska vlada odgovorila pismom gori omenjenih vlad, je od druge strani osupnila novica svet, da ruska vlada je sklicala veliko vojakov, ki so na odpustu (urlaubu) bili, in celo svojo armado pripravljala za vojsko. Tej novici, ktera svet zlo vznemirja, je pa pritislila včeraj še druga, pa ne dosti verjetna, da je cesar Napoleon kralja Viktora Emanuela vprašati dal, ali ne bi mu posodil 60.000 vojakov italijanske armade? Minister sardinski mu je odgovoril, dá. Čeravno ta novica ni gotova, je vendar to gotovo, da skrivnostni cesar Napoleon nekaj kuha; kaj bo izkuhal, sam on vé; gotovo je, da ne gré samo za poljsko stvar, ne pri pripravljanju ruskem ne francozkem za vojsko.

Kursi na Dunaji 14. aprila.

5 % metaliki 76 fl. 30 kr.

Ažijo srebra 10 fl. 50 kr.

Narodno posojilo 81 fl. 50 kr.

Cekini 5 fl. 32 kr.